

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS
FINANSAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-2032 2, 6, 9 STRAIPSNIŲ IR 2, 5 PRIEDŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-3420 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS KELIŲ ĮSTATYMO NR. I-891 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XIII-3421 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 463 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-3422 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų (toliau – įstatymų projektai) tikslai:

1.1. Pakeisti nustatytą elektroninės kelių rinkliavos paslaugų Lietuvos Respublikos teritorijoje teikimo pradžią (dabar nustatyta 2023 m. sausio 1 d.), kadangi dėl besitęsiančių teisminių ginčų, vykdančios Elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos sukūrimo ir įdiegimo paslaugų įsigijimo viešųjų pirkimų procedūras, iki Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 (toliau – KPPPFĮ pakeitimo įstatymas) nustatytos datos nepavyks įgyvendinti projekto „Elektroninės kelių rinkliavos sistemos sukūrimas“. Taip pat iki elektroninės kelių rinkliavos paslaugos teikimo pradžios būtina užtikrinti kelių naudotojo mokesčio surinkimą.

1.2. Patikslinti perkeltas 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/520 dėl elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo, kuria sudaromos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniu lygmeniu keisti informacija apie kelių rinkliavų nesumokėjimo atvejus Sąjungoje (toliau – Direktyva 2019/520 (ES)), nuostatas, siekiant aiškesnio reglamentavimo ir tinkamo jos įgyvendinimo.

1.3. Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatyme (toliau – KPPPFĮ) reglamentuoti, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – Programa) finansavimo lėšos skiriamos subjektui, t. y. akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ valstybinės reikšmės kelių tinklui prižiūrėti. Akcinės bendrovės „Kelių priežiūra“ vykdoma valstybinės reikšmės kelių priežiūra ir tvarkymas yra specialusis įpareigojimas, numatytas Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašė. Programos finansavimo lėšos skiriamos akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ specialiajam įsipareigojimui vykdyti.

1.4. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2023 m. sausio 1 d. valstybės įmonę Lietuvos automobilių kelių direkciją planuojama pertvarkyti į akcinę bendrovę, į Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas) siūloma įtraukti nuostatas dėl valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos teisinės formos pakeitimo į akcinę bendrovę. Nuo 2023 m. sausio 1 d. valstybės įmonę Lietuvos automobilių kelių direkciją pertvarkius į akcinę bendrovę iš esmės nebus keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XIV-663 nuo 2023 m. sausio 2 d. bus pakeista valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos teisinė forma į akcinę bendrovę. Tačiau į vėliau priimtą Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 8, 9 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir 3, 4 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymą Nr. XIV-865 nebuvo įtrauktos nuostatos dėl valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos

teisinės formos pakeitimo nuo 2023 m. sausio 1 d. Įstatymo projektu nuo 2023 m. sausio 1 d. keičiamos KPPPFĮ 9 straipsnio dalys, kuriose liko nepakeista valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos teisinė forma. Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija yra viešojo transporto kelionių duomenų informacinės sistemos „Vintra“ (toliau – IS „Vintra“) valdytoja. Nuo 2023 m. sausio 1 d. valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai pakeitus teisinę formą į akcinę bendrovę informacinė sistema „Vintra“ bus perduota valdyti Lietuvos transporto saugos administracijai. Dėl šios priežasties siūloma pakeisti KPPPFĮ nuostatas, numatant finansavimą Lietuvos transporto saugos administracijos veiklai, susijusiai su viešojo transporto informacijos apdorojimu, viešojo transporto kelionių duomenų ir transporto įvykių informacinės sistemos palaikymu ir tobulinimu. Šiuo metu IS „Vintra“ prižiūrima ir plėtojama iš valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai skiriamų lėšų.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau – Susisiekimo ministerija) Kelių ir oro transporto politikos grupės (vadovas Vladislavas Kondratovičius, tel. 239 3867, el. p. vladislav.kondratovic@sumin.lt) patarėja Asta Krasočkienė (tel. 239 3813, el. p. asta.krasockiene@sumin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

3.1. Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija įgyvendina projektą „Elektroninės kelių rinkliavos sistemos sukūrimas“ (toliau – projektas). Pagrindinis projekto tikslas – užtikrinti įmokų už transporto priemonių faktinį naudojimąsi Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais mokamais valstybinės reikšmės keliais surinkimą, įgyvendinant Europos Sąjungoje taikomus kelių rinkliavos principus „Naudotojas / teršėjas moka“ ir susigrąžinti dalį į valstybinės reikšmės kelius investuotų lėšų, kurios bus naudojamos apmokestinamo valstybinių kelių tinklo infrastruktūros statybai, priežiūrai, eksploatavimui ir plėtrai.

Projekto uždavinys – sukurti Elektroninės kelių rinkliavos informacinę sistemą, kuri pakeis šiuo metu veikiančią Elektroninių vinječių sistemą (kelių naudotojo mokesčio mokėjimas) ir užtikrins įmokų už transporto priemonių valdytojų faktinį naudojimąsi kelių infrastruktūra surinkimą.

KPPPFĮ pakeitimo įstatymo įteisintos nuostatos dėl Elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos sukūrimo ir įdiegimo finansavimo užtikrinimo, skiriant finansavimą iš Ateities ekonomikos DNR plano arba suteikiant valstybės garantiją dėl paskolos valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai.

KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 2 straipsnyje keičiamo KPPPFĮ 6 straipsnio 1 dalyje reglamentuota kelių rinkliava. Šiuo metu KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad elektroninės kelių rinkliavos paslaugų teikimo pradžia – 2023 m. sausio 1 d. Tačiau dėl besitęsiančių teisminių ginčų vykdamas Elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos sukūrimo ir įdiegimo paslaugų įsigijimo viešųjų pirkimų procedūras nėra galimybės planuotais terminais užbaigti vykdyti projekto viešojo pirkimo procedūras ir įvykdyti šio viešojo pirkimo sutartį.

Valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos naudai jau yra pasibaigę du teisiniai ginčai dėl pirkimų sąlygų (vyko nuo 2021-05-24 iki 2022-02-21 ir nuo 2022-03-23 iki 2022-05-24). Nuo 2022-09-20 vyksta trečiasis teisminis ginčas dėl pasiūlymo vertinimo. Teisminių ginčų metu teismas pritaikė laikinas apsaugos priemones (toliau – LAP) (pirmųjų dviejų teismų atveju – daugiau kaip 12 mėn.; naujai prasidėjusiame teisminiame procese (įskaitant galimus apeliacinius procesus) preliminarai LAP trukmė ne mažesnė kaip 4–5 mėnesiai), kurių metu viešųjų pirkimų procedūros laikinai sustabdytos ir galės būti tęsiamos ir užbaigtos tik teismui priėmus sprendimą ir panaikinus LAP. Atkreiptinas dėmesys, kad viešojo pirkimo sutarties derinimo ir pasirašymo procedūros taip pat užims laiko; Elektroninės kelių rinkliavos

informacinės sistemos sukūrimas techniškai neįmanomas per trumpesnę nei 14 mėnesių laikotarpį. Dėl šių priežasčių būtina nukelti elektroninės kelių rinkliavos paslaugų teikimo pradžios datą.

Šiuo metu galiojančios redakcijos KPPPFĮ reglamentuotas kelių naudotojo mokesčio mokėjimas. Tačiau nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojus KPPPFĮ pakeitimo įstatymui neliktų nuostatų, susijusių su kelių naudotojo mokesčio mokėjimu, ir įsigaliojusių nuostatų dėl Elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos (kurios sukurti ir įdiegti iki nustatyto laiko nėra galimybės).

Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 nuostatos dėl kelių rinkliavos mokėjimo įsigalios 2023 m. sausio 1 d., tačiau tuo metu Elektroninės kelių rinkliavos informacinė sistema dar nebus įdiegta.

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 nuostatos dėl baudų už kelių rinkliavos nesumokėjimą įsigalios 2023 m. sausio 1 d., tačiau tuo metu Elektroninės kelių rinkliavos informacinė sistema dar nebus įdiegta.

3.2. Iš esmės Direktyvos 2019/520 (ES) nuostatos yra perkeltos į Lietuvos Respublikos teisės aktus (KPPPFĮ pakeitimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1028 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 674 „Dėl Atitikties vertinimo įstaigų paskyrimo atlikti techniniuose reglamentuose nustatytas atitikties vertinimo procedūras ir notifikavimo bei notifikuotųjų įstaigų veiklos priežiūros taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 3-561 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2007 m. vasario 6 d. įsakymo Nr. 3-35 „Dėl reikalavimų, užtikrinančių elektroninių kelių rinkliavos sistemų suderinamumą Europos Sąjungoje, nustatymo“ pakeitimo“, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 3-279 „Dėl Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinės sistemos nuostatų ir duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2022 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. 2BE-109 „Dėl Tarpvalstybinio keitimosi transporto priemonių registracijos ir jų savininkų arba valdytojų duomenimis, nustačius kelių naudotojo mokesčių ir kelių rinkliavų nesumokėjimo atvejus, tvarkos aprašo patvirtinimo ir pakeitimo“).

3.3. KPPPFĮ nustatyta, kad Programos finansavimo lėšos naudojamos valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūrai, ir nenurodoma, kad šias lėšas naudoja akcinė bendrovė „Kelių priežiūra“. Atsižvelgiant į valstybinės reikšmės kelių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, akcinė bendrovė „Kelių priežiūra“, vykdanči valstybinės reikšmės (magistralinių, krašto ir rajoninių) kelių priežiūrą ir tvarkymą, įtraukta į Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą. Be to, šios bendrovės vykdoma valstybinės reikšmės (magistralinių, krašto ir rajoninių) kelių priežiūra ir tvarkymas yra specialusis įpareigojimas, numatytas Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąraše. Atsižvelgiant į tai, akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ Programos finansavimo lėšos skiriamos Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatoje, tvirtinamoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu.

3.4. Esamas teisinis reglamentavimas numato, kad valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą vykdo, eismo saugumą užtikrina, triukšmo valdymo srityje pareigas vykdo valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnį valstybinės reikšmės keliai priklauso Lietuvai išimtinė nuosavybės teise. Siūlomais įstatymų projektais neketinama keisti esamo reglamentavimo – valstybinės reikšmės keliai, kaip ir šiuo metu, taip ir po Kelių direkcijos pertvarkos nuosavybės teise priklausys Lietuvai, o juos patikėjimo teise valdys akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija. Taip pat pažymėtina, kad po pertvarkos valstybinės reikšmės kelių valdytojais – akcinei bendrovei Lietuvos automobilių kelių direkcijai – galios, kaip ir šiuo metu galioja, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo nuostatos, susijusios su viešosios transporto infrastruktūros valdymu. Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo

įstatymo

Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatyme Nr. XIV-663 jau buvo įtrauktos nuostatos dėl valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos teisinės formos pakeitimo, tačiau į vėliau priimtą KPPPFĮ pakeitimą dėl Programos pertvarkos (Nr. XIV-865) nebuvo įtrauktos nuostatos dėl valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos teisinės formos pakeitimo nuo 2023 m. sausio 1 d.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

4.1. Dėl besitęsiančių teisminių ginčų vykdant Elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos sukūrimo ir įdiegimo paslaugų įsigijimo viešųjų pirkimų procedūras nėra galimybės planuotais terminais užbaigti vykdyti šio viešojo pirkimo procedūras ir įvykdyti šio pirkimo sutartį, t. y. iki KPPPFĮ pakeitimo įstatyme nurodyto termino neįmanoma įgyvendinti projekto pagrindinės veiklos – sukurti ir įdiegti Elektroninės kelių rinkliavos informacinę sistemą Lietuvoje, todėl būtina nukelti KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 2 straipsnyje keičiamo KPPPFĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą elektroninės kelių rinkliavos paslaugų teikimo pradžios datą. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad nuostatos, susijusios su elektroninės kelių rinkliavos paslaugomis, įsigalioja 2024 m. liepos 1 d.

Šiuo įstatymo projektu įgyvendinamas Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 5.7.16 veiksmas „Parengti ir priimti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo ir kitų susijusių teisės aktų pakeitimus bei tam reikalingas technines ir organizacines priemones elektroninei kelių naudotojo rinkliavos sistemai, pagrįstai principu „Naudotojas / teršėjas moka“, 2023 m. įdiegti“ ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ 30 rodiklį „Įsigaliojęs teisės aktas, kuriuo įdiegiama Elektroninės kelių rinkliavos informacinė sistema, pagrįsta principais „naudotojas moka“ ir „teršėjas moka“.

Įstatymo projekte Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos diskrecija dėl mokamų kelių nustatymo nekeičiama. Įstatymo projektu keičiamoje KPPPFĮ 6 straipsnio 1 dalyje siūloma nenurodyti, kad „Už naudojimąsi vietinės reikšmės keliais kelių rinkliava nemokama“, kadangi ši nuostata – perteklinė (6 straipsnio 1 dalyje jau nurodyta, kad kelių rinkliava mokama už naudojimąsi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais valstybinės reikšmės keliais).

Pagal KPPPFĮ pakeitimo įstatymą kelių rinkliavos lėšos yra akcinės bendrovės Lietuvos automobilių kelių direkcijos lėšos, jos bus naudojamos mokamų valstybinės reikšmės kelių priežiūrai ir plėtrai. Siekiant užtikrinti valstybinės reikšmės kelių, už naudojimąsi kuriais bus mokama kelių rinkliava, tinkamą kokybę įstatymo projektu siūloma nustačius kelių rinkliavos nesumokėjimo atvejį taikyti ne tik baudą, kuri mokama į valstybės biudžetą, bet ir 112 eurų kelių rinkliavos mokestį už naudojimąsi mokamų kelių infrastruktūra. Minėtas 112 eurų kelių rinkliavos mokestis reikalingas tam, kad būtų padengtos kelių priežiūros, nudėvėjimo, kelių atnaujinimo ir plėtros išlaidos neteisėto kelių infrastruktūros naudojimo atveju. Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai transporto priemonės valdytojas nemoka kelių rinkliavos, negalima tiksliai nustatyti naudojimosi mokama kelių infrastruktūra apimties (nuvažiuoto atstumo), todėl atstumas nustatomas vertinant transporto priemonės nuvažiuotą atstumą per laiką (kelių rinkliavos mokesčio dydžio, taikomo, kai nustatomas kelių rinkliavos nesumokėjimo atvejis, pagrindimas pridedamas). Kelių rinkliavos dydžius, neviršydamą šio įstatymo 2 priede nustatytų ribinių tarifų, kelių rinkliavos mokėjimo, administravimo ir priežiūros tvarką nustatys Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Siekiant teisinio aiškumo KPPPFĮ pakeitimo įstatyme nustatant mažiausius kelių rinkliavos ribinius tarifus žemės ūkio veiklos subjektams siūloma tikslinti jų veiklos sritį ir numatyti veiklos sritį iš Ekonomikos veiklos rūšių veiklos klasifikatoriaus – augalininkystę, vietoj šiuo metu nustatytos žemdirbystės, kadangi Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme nėra vartojama sąvoka žemdirbystė.

Nepadarius KPPPFĮ pakeitimo įstatymo pakeitimų, susijusių su kelių naudotojo mokesčiu, nuo 2023 m. sausio 1 d. neliktų kelių naudotojo mokesčio reglamentavimo ir šis mokestis negalėtų būti renkamas, o Elektroninės kelių rinkliavos informacinė sistema dar nebūtų įdiegta. Šios KPPPFĮ pakeitimo įstatymo nuostatos užtikrins kelių naudotojo mokesčio Lietuvoje surinkimą iki Elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos įdiegimo.

Po Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 įsigaliojimo datos pakeitimo nuostatos dėl kelių rinkliavos ir dėl baudų už kelių rinkliavos nesumokėjimą įsigalios 2024 m. liepos 1 d., t. y. tada, kai jau bus įdiegta Elektroninės kelių rinkliavos informacinė sistema.

4.2. Bendrųjų elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo, kelių naudotojo mokesčio ir kelių rinkliavos sistemų reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro

2007 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3-35 „Dėl reikalavimų, užtikrinančių elektroninių kelių rinkliavos sistemų suderinamumą Europos Sąjungoje, nustatymo“ (Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. 3-561 redakcija), nuostatas, susijusias su Europos elektroninės rinkliavos paslauga (toliau – EERP), tikslinga perkelti į KPPPFĮ pakeitimo įstatymą, kadangi šios nuostatos taikomos plačiam subjektų ratui, sukuria pareigas ir nustato teises asmenims (juridiniams subjektams).

KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 2 str., kuriuo keičiama inter alia KPPPFĮ 6 str. 5 d. įtvirtinta nuostata: „Kelių rinkliavos lėšos yra akcinės bendrovės Lietuvos automobilių kelių direkcijos pajamos. Šios lėšos naudojamos: 1) mokamų valstybinės reikšmės kelių priežiūrai ir plėtrai; 2) kelių rinkliavos sistemos administravimui ir plėtrai; 3) kelių rinkliavos sistemai sukurti ir įdiegti skirtai paskolai, jei bus suteikta valstybės garantija, grąžinti ir palūkanoms mokėti“, t.y. LAKD de jure suteikti specialieji įpareigojimai.

Vykdydama KPPPFĮ pakeitimo įstatyme nustatytus specialiuosius įpareigojimus, valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija parengė ir įgyvendina investicinį projektą „Elektroninės kelių rinkliavos sistemos sukūrimas“, kurio įgyvendinimui 2021 m. rugsėjo 30 d. suteikta valstybės išdo paskola su valstybės garantija, ir vykdomos viešųjų pirkimų procedūros bei projekte numatytų veiklų įgyvendinimas, t. y. LAKD de facto jau vykdo 2020 m. KPPPFĮ pakeitimo įstatyme nustatytus specialiuosius įpareigojimus.

Dėl šios priežasties, įstatymo projektu siūloma akcinę bendrovę Lietuvos automobilių kelių direkciją paskirti pagrindine kelių rinkliavos paslaugos teikėja, paskirtąją kelių rinkliavos rinkėja Lietuvos Respublikos Europos elektroninės kelių rinkliavos paslaugos teritorijoje, kelių rinkliavos rinkėja ir atsakinga už naujų EERP teikėjų atitikties Direktyvos 2019/520 (ES) 4 straipsnyje nustatytiems reikalavimams vertinimą ir naujų EERP subjektų įregistravimą Lietuvos Respublikoje, siekiant įgyvendinti Direktyvos 2019/520 (ES) 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus. KPPPFĮ pakeitimo įstatymas papildomas nuostatomis apie EERP teikėjų registravimą ir jų atitikties nustatytiems reikalavimams vertinimą.

Siekiant pirmiau išvardintų tikslų, KPPPFĮ pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje keičiamas KPPPFĮ 2 straipsnis papildytas su elektroninės kelių rinkliavos paslauga susijusiomis sąvokomis.

Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad šios nuostatos įsigalioja 2024 m. liepos 1 d.

4.3. Siekiant aiškaus Programos finansavimo lėšų skyrimo akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ reglamentavimo, įstatymo projekte siūloma konkrečiai nurodyti, kad Programos finansavimo lėšos skiriamos subjektui, t. y. akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ valstybinės reikšmės kelių tinklui priežiūrėti. Akcinės bendrovės „Kelių priežiūra“ vykdoma valstybinės reikšmės kelių priežiūra ir tvarkymas yra specialusis įpareigojimas, numatytas Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašė. Programos finansavimo lėšos skiriamos akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ specialiajam įsipareigojimui vykdyti.

4.4. Atsižvelgiant į tai, kad po valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos pertvarkymo į akcinę bendrovę iš esmės nebus keičiamas esamas teisinis reguliavimas, siūloma patikslinti dar nepatikslintas KPPPFĮ nuostatas, vietoj jame nurodytos teisinės formos valstybės įmonė įrašyti akcinė bendrovė. KPPPFĮ bus numatytas finansavimas Lietuvos transporto saugos administracijos veiklai, susijusiai su viešojo transporto informacijos apdorojimu, viešojo transporto kelionių duomenų ir transporto įvykių informacinės sistemos palaikymu ir tobulinimu (po valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos teisinės formos pakeitimo į akcinę bendrovę ši sistema bus perduota Lietuvos transporto saugos administracijai).

Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad šios nuostatos įsigalioja 2023 m. sausio 3 d., kadangi 2023 m. sausio 2 d. įsigalioja kitas KPPPFĮ pakeitimo įstatymas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu). Galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Įstatymų projektais siūlomi reguliuoti teisiniai santykiai neturės esminės įtakos ir neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai, viešajam administravimui, teisei sistemai.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimti įstatymai verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymus, reikės patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimą Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymą „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2007 m. vasario 6 d. įsakymo Nr. 3-35 „Dėl reikalavimų, užtikrinančių elektroninių kelių rinkliavos sistemų suderinamumą Europos Sąjungoje, nustatymo“ pakeitimo“. Parengti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymus dėl EERP teikėjų registravimo, jų atitikties nustatytiems reikalavimams vertinimo ir stebėsenos tvarkos nustatymo ir dėl pereinamojo laikotarpio (iš kelių naudotojo mokesčio sistemos taikymo į kelių rinkliavos sistemą) tvarkos nustatymo.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai bus įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos teisei neprieštarauja.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti

Priėmus įstatymus, reikės patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimą Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymą „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2007 m. vasario 6 d. įsakymo Nr. 3-35 „Dėl reikalavimų, užtikrinančių elektroninių kelių rinkliavos sistemų suderinamumą Europos Sąjungoje, nustatymo“ pakeitimo“. Parengti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymą dėl Europos elektroninės kelių rinkliavos paslaugos teikėjų registravimo, jų atitikties nustatytiems reikalavimams vertinimo kriterijų ir tvarkos nustatymo. Minėtų teisės aktų projektus parengs Susisiekimo ministerija.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymams įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas ir sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: „kelių infrastruktūra“, „kelių tinklas“, „kelias“, „finansavimas“, „kelio rinkliava“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Teikiame Seimui pasirašyti skubos tvarka, kadangi įstatymo projektu bus užtikrintas kelių naudotojo mokesčio surinkimas iki elektroninės kelių rinkliavos paslaugos teikimo pradžios. Priešingu atveju nuo 2023-01-01 neliks galimybės rinkti kelių naudotojo mokesčio, o elektroninės kelių rinkliavos informacinę sistemą dar nebus įdiegta.